

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Privāto pensiju fondu maksāspējas normas un pašu kapitāla aprēķināšanas noteikumi" anotācija

Nosaukums	Privāto pensiju fondu maksāspējas normas un pašu kapitāla aprēķināšanas noteikumi
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Privāto pensiju fondu likuma 25. panta sestā daļa
Mērķis un būtība	<p>Saskaņā ar Latvijas Bankas likuma pārejas noteikumu 3. punktu Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai izdotie ārējie normatīvie akti, vadlīnijas un ieteikumi piemērojami līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie Latvijas Bankas ārējie normatīvie akti, vadlīnijas vai ieteikumi, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Latvijas Banka ir izstrādājusi noteikumu projektu "Privāto pensiju fondu maksāspējas normas un pašu kapitāla aprēķināšanas noteikumi" (turpmāk – noteikumu projekts), kas aizstās Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 31. marta normatīvos noteikumus Nr. 33 "Privāto pensiju fondu maksāspējas normas un pašu kapitāla aprēķināšanas normatīvie noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 33).</p> <p>Noteikumu projekta prasības būs saistošas privātajiem pensiju fondiem, kuri piedāvā noteiktu iemaksu plānus ar garantētu ienesīgumu vai noteiktu izmaksu plānus vai pensiju plānos paredz biometrisku risku segumu.</p> <p>Privāto pensiju fondu likuma 25. panta sestā daļa paredz Latvijas Bankai pienākumu noteikt privātajiem pensiju fondiem maksāspējas normas un pašu kapitāla aprēķināšanas kārtību.</p> <p>Noteikumu projekts nepieciešams, lai nodrošinātu tirgus dalībnieku vienotu pieeju privāto pensiju fondu maksāspējas normas un pašu kapitāla aprēķināšanā, tādējādi veicinot pensiju plānu dalībnieku interešu aizsardzību un pensiju plānu labu pārvaldību.</p> <p>Noteikumu projekts izstrādāts ar mērķi noteikt privāto pensiju fondu maksāspējas normu un pašu kapitālu, tādējādi nodrošinot Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 14. decembra direktīvā (ES) 2016/2341 par arodpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju (AKUI) darbību un uzraudzību (turpmāk – Direktīva 2016/2341) noteikto prasību pārņemšanu Latvijas Republikas normatīvajos aktos (sk. Direktīvas 2016/2341 pārņemšanas tabulu anotācijas pielikumā).</p> <p>Salīdzinājumā ar Noteikumu Nr. 33 prasībām noteikumu projektā veikti tikai tehniski precizējumi, neparedzot izmaiņas regulējošās prasībās.</p> <p>Noteikumu projekta izstrādes laikā Latvijas finanšu tirgū nav identificēts neviens privātais pensiju fonds, kurš piedāvā noteiktu</p>

	<p>iemaksu plānus ar garantētu ienesīgumu vai noteiktu izmaksu plānus vai pensiju plānos paredz biometrisko risku segumu.</p>
<p>Legitīmais mērķis</p>	<p>Noteikumu projekta legitīmais mērķis ir citu personu tiesību aizsardzība un sabiedrības labklājības nodrošināšana.</p> <p>Šo pamattiesību aizsardzību Latvijas Banka īsteno, nodrošinot finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības uzraudzību, kurai ir vitāla nozīme finanšu sistēmas un ekonomiskajā attīstībā, iespējami pilnīgākajā veidā, lai veicinātu sabiedrības uzticēšanos finanšu tirgum un tā dalībniekiem un Latvijas Bankai kā konkrēto finanšu tirgus dalībnieku uzraugam, kas nodrošina to tiesisku un sabiedrības interesēm atbilstošu darbību.</p> <p>Indivīdam kā finanšu tirgus sistēmas daļai ir būtiski apzināties un saņemt to aizsardzības līmeni, kuru tam nodrošina finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības uzraugs (Latvijas Banka), un attiecīgi Latvijas Banka finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības uzrauga lomā ir atbildīga par tādu pasākumu veikšanu, kas aizsargā indivīda pamattiesības. Respektīvi, indivīds ir tiesīgs paļauties uz finanšu sistēmas taisnīgu uzraudzību, pretējā gadījumā indivīdam zūd uzticība finanšu sistēmai un motivācija būt šīs sistēmas dalībniekam.</p> <p>Nosakot finanšu tirgus dalībniekiem, kuri darbojas privāto pensiju fondu jomā, prasības un veicot to ievērošanas pārbaudes, Latvijas Banka nodrošina tai Latvijas Bankas likumā noteiktā pienākuma – veicināt pensiju plānu dalībnieku interešu aizsardzību un finanšu tirgus ilgtspējīgu attīstību un stabilitāti – izpildi.</p>
<p>Samērīgums</p>	<p>Noteikumi tiek izdoti, lai Latvijas Banka varētu veikt finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības uzraudzību.</p> <p>Noteikumi papildina Privāto pensiju fondu likumā noteiktās prasības ar mērķi nodrošināt vienotu un precīzu regulējošo prasību piemērošanu, uzlabotu profesionālās prakses konsekvenci un sniegtu atbalstu privātajiem pensiju fondiem, veicot maksātspējas normas un pašu kapitāla aprēķinu.</p> <p>Atbilstošākais veids, kā noteikt vienotas prasības maksātspējas normas un pašu kapitāla aprēķinam, ir izdot finanšu tirgus dalībniekiem saistošus noteikumus, kas noteiktu vienotas prasības visiem finanšu tirgus dalībniekiem tādā veidā, kas atbilst to darbības apjomam un sarežģītībai. Noteikumu projekts pārņem Direktīvā 2016/2341 noteiktās prasības privāto pensiju fondu maksātspējas normas un pašu kapitāla aprēķinam.</p> <p>Noteikumu projekts kopumā un tajā ietvertās tiesību normas atbilst samērīguma principam, jo, pirmkārt, ar noteikumu projekta ieviešanu tiek sasniegts legitīmais mērķis (citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība). Otrkārt, nepastāv tādi alternatīvi līdzekļi, kas sasniegtu legitīmo mērķi tādā pašā kvalitātē. Treškārt, sabiedrības ieguvums būs lielāks par papildu slogu un resursu ieguldījumu (ņemot vērā jau esošās prasības), kas konkrētajam finanšu tirgus dalībniekam varētu rasties ar</p>

	uzliktajiem pienākumiem, un tos atsvēr gaidāmie ilgtermiņa ieguvumi stabilāka finanšu sektora veidā.
Spēkā stāšanās	Noteikumi stāsies spēkā nākamajā dienā pēc to publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Normatīvā akta izdošana neietekmēs Latvijas Bankas budžeta ieņēmumus un izdevumus.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Papildu administratīvais slogs un izmaksas nav paredzamas, jo noteikumu projekts neparedz jaunas prasības salīdzinājumā ar Noteikumiem Nr. 33.
Saistītie dokumenti	Ar noteikumu projektu saistītie dokumenti: 1) Privāto pensiju fondu likums; 2) Noteikumi Nr. 33; 3) Direktīva 2016/2341.
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Noteikumu projektu nav nepieciešams saskaņot ar Eiropas Centrālo banku.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Noteikumu projekts tiks publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un par to būs iespējama sabiedrības līdzdalība. Vienlaikus par noteikumu projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību individuāli tiks informēta Latvijas Finanšu nozares asociācija.
Saskaņošanas rezultāti	Saskaņošanas procesā un sabiedrības līdzdalības gaitā saņemto priekšlikumu, iebildumu vai komentāru apkopojums par noteikumu projektu tiks aktualizēts pēc sabiedrības līdzdalības noslēguma.

Eiropas Savienības tiesību aktu pārņemšanas/ieviešanas tabula

Latvijas Bankas noteikumu projekta nosaukums: "Privāto pensiju fondu maksātspējas normas un pašu kapitāla aprēķināšanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumu projekts)

Eiropas Savienības tiesību akta nosaukums: Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 14. decembra direktīva (ES) 2016/2341 par arodpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju (AKUI) darbību un uzraudzību (turpmāk – Direktīva 2016/2341)

Eiropas Savienības tiesību akta pants, punkts vai apakšpunkts, kurā paredzētās prasības Latvijā jāizpilda <i>(Norāda pēc iespējas konkrētāku teksta vienību)</i>	Noteikumu projekta punkts vai apakšpunkts, kas izpilda A ailē minēto prasību <i>(Norāda pēc iespējas konkrētāku teksta vienību)</i>	Vai A ailē minētā prasība ar B ailē minēto Noteikumu projekta punktu vai apakšpunktu tiek izpildīta pilnībā vai daļēji? <i>(Ja daļēji, norāda, kur un kā ir vai tiks nodrošināta prasības pilnīga izpilde)</i>	Vai B ailē norādītais Noteikumu projekta punkts vai apakšpunkts paredz stingrākas prasības, nekā A ailē minētā prasība <i>(Ja paredz stingrākas prasības, norāda pamatojumu šādu stingrāku prasību nepieciešamībai)</i>	Vai A ailē minētā prasība ir jāizpilda obligāti? <i>(Ja Eiropas Savienības tiesību akts paredz izvēles iespēju, norāda, vai un kādēļ šī rīcības brīvība Latvijā ir vai nav jāizmanto)</i>	Vai A ailē minētais Eiropas Savienības tiesību akts paredz dalībvalsts paziņošanas pienākumu Eiropas Savienības institūcijām? <i>(Ja paredz, norāda, kas un kādā termiņā šo paziņošanas pienākumu izpildīs)</i>
A	B	C	D	E	F
Direktīvas 2016/2341 16. panta 2. punkts	Noteikumu projekta 4.1., 4.2., 4.3., 4.4. un 4.5.1. apakšpunkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	Direktīvas 2016/2341 64. pants paredz, ka dalībvalstis paziņo Eiropas Komisijai par

Direktīvas 2016/2341 16. panta 3. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts	Noteikumu projekta 5.1., 5.3. apakšpunkts un 7. punkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	šīs direktīvas prasību pārņemšanu. Minēto paziņošanas pienākumu izpildīs Finanšu ministrija, sniedzot paziņojumu Eiropas Komisijai pēc Noteikumu projekta apstiprināšanas Latvijas Bankas padomē.
Direktīvas 2016/2341 16. panta 3. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts	Noteikumu projekta 5.2. un 5.3. apakšpunkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2016/2341 16. panta 3. punkta otrā daļa	Noteikumu projekta 5.1.1., 5.1.2. un 5.1.3. apakšpunkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2016/2341 17. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts	Noteikumu projekta 3.1. apakšpunkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2016/2341 17. panta 6. punkta b) apakšpunkts	Noteikumu projekta 3.2. apakšpunkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	
Direktīvas 2016/2341 17. panta 6. punkta d) apakšpunkts	Noteikumu projekta 3.3. apakšpunkts	Izpilda pilnībā	Nē	Jā	